

Provincies keerden in 2024 ruim 74,5 miljoen euro uit aan faunaschade

De provincies hebben in schadejaar 2024 ruim 74,5 miljoen euro uitgekeerd aan tegemoetkomingen in faunaschade. Dat is ruim 32% meer dan in 2023. Het schadejaar 2024 liep van 1 november 2023 tot en met 31 oktober 2024. De meeste schade werd veroorzaakt door ganzen aan grasland. De grootste schadebedragen werden uitbetaald in de provincies Noord-Holland, Friesland en Zuid-Holland.

Faunaschade is schade die is veroorzaakt door beschermde diersoorten aan landbouwgewassen of landbouwhuisdieren. Voorbeelden daarvan zijn ganzen die gras opvreten en mezen die in peren pikken. Ook als schapen worden gedood of verwond door wolven, is er sprake van faunaschade. Grondgebruikers en dierhouders komen in veel gevallen in aanmerking voor een tegemoetkoming in die schade. BIJ12 verleent die tegemoetkomingen namens de provincies.

De afgelopen jaren is het schadebedrag sterk toegenomen. Belangrijke verklaringen daarvoor zijn onder andere meer aanvragen, hogere gewasprijzen, meer beperkingen rondom bestrijding en meer schade aan landbouwhuisdieren door wolven.

Grondgebruikers en dierhouders vragen vaker tegemoetkomingen aan. Dat komt bijvoorbeeld doordat provincies voor meer diersoorten tegemoetkomingen verlenen, omdat deze diersoorten niet meer bestreden mogen worden. Het aantal tegemoetkomingsaanvragen in faunaschade steeg van 8.448 in schadejaar 2023 naar 10.484 in schadejaar 2024, een stijging van ruim 24%.

Door inflatie en marktontwikkeling zijn de prijzen van gewassen de afgelopen jaren gestegen. Dat geldt met name voor

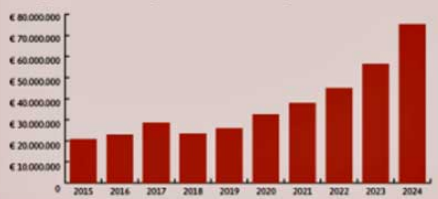
de prijzen van gras. Daarnaast is er een toename van de schadeoppervlakte en het getaxeerd gewasverlies. Voor schade aan gras werd het afgelopen jaar bijna 50 miljoen euro aan tegemoetkomingen verleend, ten opzichte van ruim 43 miljoen euro in schadejaar 2023.

Cijfers faunaschade 2024

Dit zijn de cijfers van tegemoetkomingen in schade die BIJ12 in het schadejaar 2024 namens de provincies heeft uitgekeerd. Het schadejaar loopt van 1 november 2023 tot en met 31 oktober 2024.

Totaal uitgekeerde tegemoetkomingen in 2024 door provincies: **€ 74.591.287**

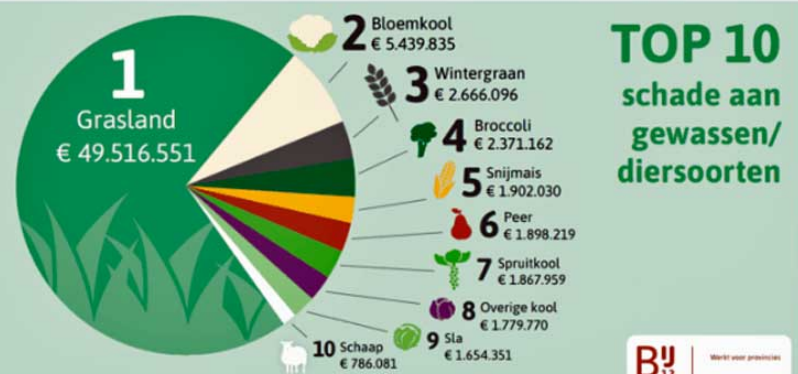
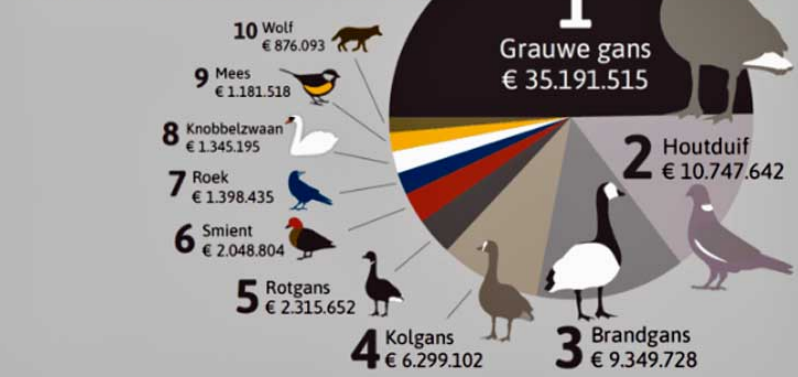
Uitgekeerde tegemoetkomingen sinds 2015



Uitgekeerd schadebedrag per provincie



TOP 10 schadeveroorzakende dieren



TOP 10 schade aan gewassen/diersoorten

BIJ12 | Markt voor provincies

Grondgebruikers hebben ook minder mogelijkheden om hun gewassen te beschermen tegen faunaschade. Dat komt door het vervallen van landelijke vrijstellingen in sommige provincies, waardoor bepaalde diersoorten niet meer bestreden mogen worden. Deze provincies verstrekken daarom tegemoetkomingen voor schade die is veroorzaakt door die diersoorten.

In schadejaar 2024 werden er 758 tegemoetkomingen in wolvenschade verleend, ten opzichte van 433 in schadejaar 2023. Ook het schadebedrag is flink toegenomen: in 2024 werd 876.092 euro uitbetaald, tegenover 367.542 euro een jaar eerder. De meeste veeschade werd uitgekeerd in de provincies Gelderland, Friesland en Drenthe.

Tientallen miljoenen meer nodig voor voor faunaschade

Dit jaar 61 miljoen euro aan faunaschade vergoeding begroot, maar ze willen het tussentijds bijstellen naar 96 miljoen.

[ANP](#) 16 juni 2025

De provincies vrezen een forse stijging van het bedrag dat ze kwijt zijn aan faunaschade. Het Interprovinciaal Overleg (IPO) had dit jaar in de begroting 61 miljoen euro aan vergoedingen opgenomen, maar wil dat bedrag nu al bijstellen naar 96 miljoen. Agrariërs kunnen bij provincies aankloppen voor een vergoeding als dieren schade hebben aangericht aan bijvoorbeeld hun gewas of vee.

Begroting

Al jaren neemt de faunaschade gestaag toe. Het gaat dit jaar zo hard dat de begroting moet worden bijgesteld. Dat betekent dat de provincies miljoenen euro's meer dan verwacht kwijt zijn aan compensatie.

De provinciale uitvoeringsorganisatie BIJ12, onderdeel van het IPO, behandelt de aanvragen voor een tegemoetkoming. In 2023 moesten de provincies ruim 55 miljoen euro uitkeren, ruim 10 miljoen euro meer dan een jaar ervoor. Noord-Holland en Friesland betaalden het meeste geld aan compensatie (beide ruim 15 miljoen). BIJ12 maakt binnenkort de definitieve cijfers van 2024 bekend.

Gans

De grootste 'kostenpost' in 2023 was de grauwe gans, die voor ruim 27 miljoen euro aan schade veroorzaakte. De wolf stond toen nog niet in de top 10. Het aantal meldingen van wolvenaanvallen op vee stijgt echter snel.

Blijvend

Het aantal aanvragen voor een tegemoetkoming om faunaschade groeide van 6.000 in 2020 naar 10.000 vorig jaar. 'De verwachting is dat deze stijging blijvend is', aldus het IPO in de aangepaste begroting voor 2025 en het concept voor 2026, die de komende weken in alle provincies worden besproken.

Noord-Holland

Ruim een derde van de in totaal verwachte faunaschade komt voor rekening van Noord-Holland. Voor deze provincie staat nu bijna 34,5 miljoen euro begroot. Ook Friesland (19 miljoen) en Zuid-Holland (15 miljoen) zijn naar verwachting veel geld kwijt.

Besmetting met Afrikaanse Varkenspest (AVP) in een wild zwijn nabij Kirchhundem, Noordrijn-Westfalen

Afgelopen weekend is Nederland door de Duitse autoriteiten geïnformeerd over een AVP-besmetting van meerdere wilde zwijnen nabij Kirchhundem, deelstaat Noordrijn-Westfalen. De vindplaats van het besmette kadavers ligt op ongeveer 150 km afstand van de Nederlandse grens.

Er is nog niet veel duidelijk over de introductie-route van het virus naar dit gebied. Kirchhundem ligt ruim 200 km noordelijker dan het gebied rond Mannheim, waar al langer AVP in wilde zwijnen voorkomt. Of er een epidemiologisch verband bestaat met dat gebied is nu nog niet bekend.

Locatie en situatie:

In de buurt van Kirchhundem in Noordrijn-Westfalen zijn meer kadavers van wilde zwijnen gevonden, vermoedelijk gestorven aan Afrikaanse varkenspest (AVP). Het Ministerie van Landbouw en Consumentenbescherming van Noordrijn-Westfalen meldt dat deze gevallen nog worden onderzocht.

Onderzoek en maatregelen:

De lokale Dienst Chemische en Veterinaire Inspectie (CVUA Westfalen) onderzoekt de kadavers, en bevestiging door het Friedrich-Loeffler-Institut (FLI) wordt nog verwacht. Naar verwachting wordt maandag een besmet gebied ingesteld met bijbehorende beperkingen.

Zoekhonden en drones:

Speciaal getrainde speurhonden en drones worden ingezet om de dode wilde zwijnen te lokaliseren. Landbouwminister Silke Gorissen benadrukt dat professionele zoekteams sinds zaterdagochtend actief zijn om de verspreiding van de ziekte in te dammen.

Bepaling grenzen AVP-gebied:

Er wordt intensief gezocht naar extra dode dieren. Verwacht wordt dat maandag een besmet gebied wordt ingesteld, waarbinnen specifieke beschermingsmaatregelen zullen gelden. Het gebied wordt besproken tussen autoriteiten, de federale overheid en de EU. Beschermende hekken zullen worden geplaatst en er zullen eisen worden gesteld aan varkenshouderijen, de jacht en hondenbezitters.

Deze bevinding laat opnieuw zien dat AVP soms onvoorspelbare sprongen maakt en het dus van het grootste belang blijft om alert te zijn bij contacten met gebieden waar AVP voorkomt. Daar hoort in elk geval deugdelijke reiniging en ontsmetting van voertuigen en eventuele andere materialen bij die in contact kunnen zijn geweest met AVP-virus. Daarnaast vragen we ook alert te blijven, en hierover te communiceren naar uw achterban, ook over de risico's van het achterlaten van etenswaren in natuurgebieden. Zeker met de vakantie-periode die aanbreekt is dit een waarschuwing die belangrijk is.

De NVWA heeft gekeken naar eventuele risicovolle transporten van varkens uit de directe omgeving van Kirchhundem naar Nederland. Daaruit is gebleken dat vanaf 1 mei jl. geen rechtstreekse diertransporten vanuit dit gebied naar Nederland zijn geweest.

Meer informatie over deze besmetting en eventuele toekomstige informatie door Duitsland is ook te vinden via [WAHIS](#).

Aantal ganzen Zuid-Holland loopt uit de hand: ingrijpen is hard nodig

Gepubliceerd op 12 juni 2025

De afgelopen 10 jaar zijn de populaties ganzen fors gegroeid. Vooral de ganzen die hier het hele jaar door verblijven, de zogeheten standganzen, zijn enorm in aantal toegenomen. Voor een beter natuurlijk evenwicht zou het aantal standganzen fors omlaag moeten. Daarom is vanuit de provincie Zuid-Holland toestemming gegeven om het aantal standganzen terug te dringen.

Zuid-Holland telde in 2024 ruim 161.714 standganzen. Het gaat vooral om de grauwe gans, brandgans, nijlgans en Canadese gans. De vele ganzen veroorzaken forse schade aan de natuur, waaronder Natura-2000 gebieden waar zij de boel kaal eten. Waaronder riet, waardoor zeldzame broedvogels, die in het riet leven verdwijnen. Ook brengen de ganzen veel schade aan landbouwgewassen, zoals grasland, aardappelen, tarwe en gerst en vormen zij een steeds groter risico voor het (vlieg)verkeer en de (zwem)waterkwaliteit.

Miljoenen schade

De vele ganzen veroorzaken zoveel schade aan met name landbouwgewassen, dat de vergoedingen in de miljoenen lopen. Alleen al de schade veroorzaakt door de grauwe gans in Zuid-Holland is vertienvoudigd. De uitgekeerde schade aan agrariërs was € 400.000 en is nu opgelopen naar € 4,5 miljoen per jaar.

Beheersmaatregelen

Vanuit de provincie is besloten om alles op alles te zetten om de schade door ganzen zoveel mogelijk te beperken en te zorgen voor een gezonde balans tussen de populaties ganzen en de schade die zij veroorzaken. Dit is ook nodig om de kosten die voor een groot gedeelte door de provincie worden betaald en de schade aan de natuur niet nog verder uit de hand te laten lopen. Er wordt ook volop ingezet op minder ingrijpende maatregelen zoals het verjagen van ganzen en het doorprikken van eieren. Maar dat is helaas niet genoeg. Daarom worden ook ganzen geschoten en ruiende ganzen gevangen.

Samenwerking

Het beheer wordt gecoördineerd door stichting faunabeheereenheid Zuid-Holland.

De uitvoering gebeurt onder andere door wilfbeheereenheden en andere terreinbeherende organisaties nemen hun verantwoordelijkheid en helpen mee aan een betere balans van het aantal ganzen binnen de provincie Zuid-Holland.

Beantwoording Kamervragen over de Technische Briefing over Contouren landelijk aanvalsplan invasieve exoten” (5 juni 2025):

Dit document bevat de antwoorden van de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur op Kamervragen over het landelijke aanvalsplan tegen invasieve exoten. Invasieve exoten zijn uitheemse planten of dieren die een groeiend probleem vormen voor natuur, economie en gezondheid in Nederland. Er is veel aandacht voor monitoring, risicobeoordeling en samenwerking tussen verschillende overheden en organisaties. De aanpak richt zich op preventie, snelle eliminatie en beheer, waarbij prioriteit wordt gegeven aan bescherming van de inheemse biodiversiteit.

Belangrijkste punten

Schade aan inheemse soorten

- Er is geen volledig overzicht, maar vrijwel alle inheemse soorten ondervinden in meer of mindere mate schade van invasieve exoten door concurrentie, predatie, ziekteoverdracht of verandering van leefomgeving.
- Voorbeelden: De inheemse rivierkreeft is bijna uitgestorven door een schimmel die is meegekomen met Noord-Amerikaanse rivierkreeften.

Biodiversiteitsverlies

- Invasieve exoten zijn één van de belangrijkste oorzaken van biodiversiteitsverlies, maar meestal is dit het gevolg van meerdere factoren.
- Wereldwijd is 16% van het uitsterven van soorten exclusief toe te schrijven aan invasieve exoten.

Monitoring en beoordeling

- Verspreiding en effecten van invasieve exoten worden gemonitord via het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM) en de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF).
- Op gebiedsniveau beoordelen provincies de impact op biodiversiteit.

Schade en kosten

- Er is geen exact Nederlands schadebedrag bekend. Wereldwijd bedragen de jaarlijkse kosten meer dan \$423 miljard.
- In Nederland zijn voorbeelden: €3,3 miljoen per jaar voor herstel van oevers en dijken door muskus- en beverratten, kosten voor bestrijding van reuzenberenklauw en Aziatische duizendknoop.

Kosten-batenanalyses

- Voor soorten op de Europese Unielijst zijn risicoanalyses en Nederlandse factsheets opgesteld.
- Provincies bepalen op basis van deze analyses en beschikbare middelen hun prioriteiten.

Wettelijke verantwoordelijkheid

- Het ministerie van LNV is systeemverantwoordelijk.
- Provincies zijn verantwoordelijk voor bestrijding en beheer van de meeste invasieve exoten.
- Waterschappen zijn verantwoordelijk voor muskusrat en beverrat.

Maatregelen en samenwerking

- Er is nog geen volledig overzicht van maatregelen per gebied, maar er wordt gewerkt aan een EU-rapportage.
- Samenwerking vindt plaats tussen Rijk, provincies, waterschappen, terreinbeherende organisaties en vrijwilligers.

Landelijke aanpak en coördinatie

- Een interdepartementale coördinatiestructuur wordt opgezet, waarbij verschillende ministeries samenwerken aan soorten die op meerdere terreinen schade veroorzaken.

Bron;

[1] [Beantwoording-Kamervragen-over-de-Technische-Briefing-over-Contouren-landelijk-aanvalsp.pdf](#) hieronder weergegeven als PDF

Aanpassing verordening Ganzenbeheer Fryslan bevat een aantal verbeter voorstellen

Ecologische effectanalyse verruiming regels uitvoering ganzenbeheer in de provincie Friesland

In Friesland nemen de schade aan landbouwgrond door ganzen en de bijbehorende schadevergoedingen sterk toe; in 2023 bedroeg de totale schadevergoeding meer dan 15 miljoen euro. Dit heeft geleid tot een nieuw ganzenbeheerbeleid, vastgesteld op 20 maart 2024, dat is afgestemd op de Nota Weidevogels 2021-2030. Het belangrijkste doel is het verminderen van de jaarlijkse

ganzenschade ten opzichte van de periode 2017/18–2022/23.

Om de effectiviteit van het beheer te verbeteren, zijn verschillende amendementen voorgesteld die een ecologische beoordeling vereisen. De provincie heeft Sweco gevraagd om de ecologische effecten van zeven voorgestelde beleidswijzigingen te onderzoeken. Het rapport richt zich op de ecologische impact van onder meer het verzamelen van ganzeneieren, het beperken van verstoringen in de buurt van rustgebieden en Natura 2000-gebieden, en het aanpassen van regels rondom afschot.

De belangrijkste bevindingen zijn:

- De ecologische beoordeling is gebaseerd op literatuuronderzoek, analyse van provinciale informatie en gesprekken met betrokkenen.
- Sweco beoordeelt of verruiming van de regels mogelijk is zonder onaanvaardbare ecologische schade.
- De voorgestelde aanpassingen richten zich op het beheer van ganzen in de winterperiode (1 oktober t/m 1 april), vooral door verjaging met ondersteunend afschot naar foerageergebieden.
- Op basis van de conclusies worden aanpassingen voorbereid in artikel 5.24 van de provinciale omgevingsverordening, waaronder tijden van afschot, geen afschot op opvliegende ganzen uit rustgebieden, toegestane middelen en het maximale aantal jagers en te schieten ganzen.

Het rapport dient als ecologische onderbouwing voor beleidsaanpassingen die gericht zijn op het verminderen van ganzenschade, met behoud van aandacht voor natuurwaarden en juridische kaders.

Belangrijkste punten samenvatting uit de effectenanalyse

1. Aanleiding en doel

- De schade aan landbouwgrond door ganzen in Friesland neemt

toe, met als gevolg dat de schadevergoedingen in 2023 boven de 15 miljoen euro zijn gestegen.

- De provincie Friesland heeft vermindering van deze schade tot prioriteit gemaakt en op 20 maart 2024 een nieuw ganzenbeheerbeleid vastgesteld, afgestemd op de Nota Weidevogels 2021-2030.

- Het doel van het nieuwe beleid is het verminderen van de jaarlijkse ganzenschade ten opzichte van de periode 2017/18–2022/23

2. Ecologische effectenanalyse

- De provincie heeft adviesbureau Sweco gevraagd een ecologische effectenanalyse uit te voeren naar de gevolgen van voorgestelde verruiming in het ganzenbeheer.

- Het rapport beoordeelt de potentiële ecologische impact van zeven voorgestelde beleidswijzigingen, waaronder het verzamelen van ganzeneieren, het beperken van verstoringen nabij rustgebieden en Natura 2000-gebieden, en het aanpassen van regels omtrent afschot.

3. Onderzoeksvragen en amendementen

- De analyse richt zich op de volgende amendementen en moties:

- Motie 8: Provinciebrede ontheffing voor het rapen van ganzeneieren.

- Amendement 1b: Verjaging tot aan de rand van foerageergebieden (“Grens is Grens”).

- Amendement 4: Intrekking van regels die beperkingen opleggen aan bestrijding door ondersteunend afschot.

4. Juridisch en beleidsmatig kader

- De effectenanalyse richt zich op de winterperiode (1 oktober t/m 1 april), met nadruk op het verjagen van trekganzen naar foerageergebieden met ondersteunend afschot.

- Voor de zomerperiode (1 april t/m 30 september) geldt het Faunabeheerplan en bijbehorende vergunningen als juridisch kader.

5. Aanpassingen van de omgevingsverordening

- Op basis van de conclusies uit het rapport bereiden Gedeputeerde Staten aanpassingen voor aan artikel 5.24 van de provinciale omgevingsverordening, waaronder:
- Lid 5: Tijden van ondersteunend afschot (een half uur voor zonsopkomst tot een half uur na zonsondergang).
- Lid 6b: Geen ondersteunend afschot op opvliegende ganzen uit rustgebieden.
- Lid 12: Toegestane middelen.
- Lid 13: Maximaal aantal jagers per 25 ha en maximaal aantal te schieten ganzen.

6. Vervolgtraject

- Het voorstel tot aanpassing van de omgevingsverordening doorloopt een formele procedure. Eind 2025/begin 2026 wordt het voorstel aan de Provinciale Staten voorgelegd[1].

7. Belangrijkste boodschap

- De provincie Friesland wil met deze ecologische effectenanalyse onderbouwd beleid voeren om de schade door ganzen effectief te verminderen, met oog voor natuurwaarden en juridische kaders. Sweco concludeert welke verruimingen ecologisch verantwoord zijn, zodat de provincie de regels kan aanpassen en de schade aan landbouwgrond kan beperken[1].

Bronnen:

[1] Brief-DS-Aanbieding-rapportage-Ecologische-effectanalyse-verruiming-regels-uitvoering-ganzenbehe.pdf /Brief-DS-Aanbieding-rapportage-Ecologische-effectanalyse-verruiming-regels-uitvoering-ganzenbeheer-in-de-provincie-Friesland-20250408.pdf, [zie onderstaand PDF](#)

[2] [Provincie Fryslan laat ecologisch onderzoek doen naar bestrijding ...](#)

[3] [Effecten van verjaging op vraatschade door ganzen in](#)

[Fryslân](#)

- [4] [Ganzenbeheer toch mogelijk rond Natura 2000-gebieden in Friesland](#)
- [5] [Maatregelen grauwe gans – FBE Fryslân](#)
- [6] [Ganzen – Provincie Fryslân](#)
- [7] [Ecologische analyse van de Fryske guozzeoanpak](#)
- [8] [Natura 2000-beheerplan Groote Wielen – Provincie Fryslân](#)
- [9] [Verordening Wet natuurbescherming Fryslân 2017 | Lokale wet](#)
- [10] [ONTWERP-Beheerplan Natura 2000-gebied Groote Wielen](#)
- [11] [Ganzenbestrijding in Fryslân](#)

Zie de onderstaande PDF: de Aanbieding rapportage Ecologische effectanalyse verruiming regels uitvoering ganzenbeheer in de provincie Friesland

Val kabinet heeft vooralsnog geen gevolgen voor Stelselwijziging Jacht

Beste leden,

Zoals u wellicht bekend is, is op dinsdag 3 juni 2025 het kabinet-Schoof gevallen. Dat gebeurde nadat Geert Wilders (PVV) zijn steun aan de coalitie had ingetrokken. Binnen de Nederlandse Organisatie voor Jacht- en Grondbeheer rijst inmiddels de vraag welke politieke consequenties dit gaat hebben. In dit bericht schetst het landelijk bestuur van de NOJG in het kort het proces dat kan volgen.

Totdat er nieuwe verkiezingen zijn geweest en een nieuw kabinet is gevormd, hebben we te maken met een demissionair

kabinet. Dit betekent dat alleen lopende zaken worden afgehandeld en dat omstreden (ook wel controversiële of politiek gevoelige) kwesties niet aan de orde komen. De val van het kabinet heeft vooralsnog geen gevolgen voor de Stelselwijziging Jacht en Faunabeheer. De ambtelijke voorbereidingen daartoe – waarbij ook de NOJG nauw betrokken is – gaan gewoon door.

Hoewel er op dit moment al druk wordt gespeculeerd over de vraag welke partijen deel gaan nemen aan een nieuw te vormen kabinet, vinden wij het nog te vroeg om nu al te speculeren over de gevolgen die de val van het kabinet gaat hebben voor het faunabeheer in Nederland.

Op dit moment circuleren er persberichten van belangenorganisaties op het gebied van faunabeheer waarin wordt gesteld dat de politieke ontwikkelingen in Den Haag het faunabeleid volledig lamleggen, met een enorme maatschappelijk schade tot gevolg. De NOJG kan zich absoluut niet vinden in dergelijke alarmerende berichten – ze zijn op zijn minst voorbarig – en roept haar leden op de kalmte te bewaren, totdat er meer duidelijkheid is over de eventuele samenstelling van een nieuw kabinet.

Uiteraard houdt het landelijk bestuur van de NOJG de ontwikkelingen in Den Haag nauwlettend in de gaten. Mocht er op ambtelijk niveau iets veranderen dat mogelijk gevolgen gaat krijgen voor het landelijk beleid, dan houden wij u daarvan uiteraard op de hoogte.

Vaststaat wel dat alle politieke partijen nu versneld aan de slag gaan met het opstellen van hun verkiezingsprogramma's. Ook dit proces volgen wij op de voet. Mocht daar aanleiding toe zijn, dan zullen wij niet schromen contact met de commissies die per partij aan hun verkiezingsprogramma werken, om duidelijk te maken hoe wij als NOJG over bepaalde zaken denken.

Omdat het opstellen van verkiezingsprogramma's snel moet gebeuren, is de kans groot dat er eerder een actualisering gaat plaatsvinden van de verkiezingsprogramma's van 2023, dan dat er geheel nieuwe programma's worden opgesteld. Het is daarom ook belangrijk om in deze programma's terug te kijken naar belangrijke punten en daar eventueel aanpassingen of toevoegingen bij voor te stellen. Als landelijk NOJG-bestuur zullen we de komende tijd alle relevante ontwikkelingen blijven monitoren. Vanzelfsprekend zijn we via de daartoe geëigende kanalen bereikbaar voor vragen of een verdere toelichting.

Met vriendelijke groet,

René Leegte,

Landelijk voorzitter NOJG

Provincie Utrecht wil na DNA test probleem wolf laten afschieten

DNA-analyse bevestigt betrokkenheid wolf bij incident Den Treek – Henschoten

De resultaten van het DNA-onderzoek naar het recente incident op landgoed Den Treek – Henschoten zijn bekend. Uit de analyse blijkt dat er daadwerkelijk een wolf betrokken was bij het incident en dat het gaat om wolf GW3237m, die al eerder probleemgedrag heeft vertoond. Op basis van deze uitkomst zet de provincie Utrecht, op advies van onafhankelijke wolvendeskundigen, de eerder aangekondigde maatregelen voort.

Dit betreft onder andere de voorbereiding van een afschotvergunning. In de tussentijd gelden aanvullende adviezen in de bosgebieden van de Utrechtse Heuvelrug en wordt opgeroepen om alert te blijven

Wolf GW3237m heeft al eerder probleemgedrag vertoond door meerdere keren te dichtbij mensen te komen. In 2024 vroeg de provincie Utrecht daarom toestemming om de wolf af te schrikken, wat destijds bij de rechter strandde. Nu is aangetoond dat deze wolf een vrouw heeft gebeten en een direct gevaar vormt voor mensen, wordt er gewerkt aan een vergunning om de wolf te doden. Dit gebeurt op advies van wolvendeskundigen en volgens de afspraken van het Interprovinciaal Wolvenplan. Daarin wordt aangegeven dat een wolf die zonder provocatie agressief reageert op mensen uit de populatie moet worden verwijderd.

De Faunabeheereenheid Utrecht vraagt de vergunning aan bij de provincie.

Aanvullende adviezen

Hoewel de provincie de procedure zo snel mogelijk probeert te doorlopen, kan het traject enige tijd duren. Daarom wordt gevraagd om alert te blijven en rekening te houden met de volgende aanvullende adviezen om de kans op nieuwe incidenten te minimaliseren;

- Ga bij voorkeur in groepsverband de bossen van de Utrechtse Heuvelrug in.
- Wees extra alert bij activiteiten zoals hardlopen, paardrijden of mountainbiken, omdat deze het jachtinstinct van de wolf kunnen aanwakkeren.
- Neem als organisator van evenementen passende maatregelen om confrontaties tussen wolven en bezoekers/deelnemers te voorkomen.

Deze adviezen gelden bovenop de al bestaande adviezen:

- Blijf in het bos altijd op de paden.
- Vermijd de bossen tussen zonsondergang en zonsopgang.
- Houd uw hond kort aangelijnd en wees u bewust van de aansluitplicht.
- Laat kinderen tot 10 jaar niet alleen het bos ingaan en zorg ervoor dat zij bij voorkeur in het zicht van een volwassene zijn.
- Voorkom onverwachte situaties waarvan wolven kunnen schrikken, zoals verstoppertje.
- Wees op de hoogte van wat te doen als u een wolf tegenkomt.

Horecagelegenheden, campings en andere recreatieondernemingen kunnen bezocht blijven worden, mits men zich houdt aan bovenstaande adviezen.

Als u een wolf tegenkomt

Blijven de adviezen zoals deze waren:

- Loop langzaam achteruit en houd minimaal 100 meter afstand.
- Komt een wolf toch te dichtbij, spreek luid en maak uzelf groot om te laten weten dat u er bent.
- Houd uw hond kort aangelijnd.
- Maak een melding bij het wolvenmeldpunt van BIJ12 via bij12.nl/wolf. Uw melding draagt bij aan het inzicht over de plekken waar wolven verblijven en geeft informatie over hoe wolven zich gedragen.

Samen met inwoners en bezoekers

Wolven zijn wilde dieren en vertonen van nature onvoorspelbaar gedrag. De provincie Utrecht, gemeenten en terreinbeheerders nemen de situatie serieus en blijven de ontwikkelingen

nauwgezet volgen. Tegelijkertijd wordt een beroep gedaan op inwoners en bezoekers om gezamenlijk de kans op nieuwe incidenten zo klein mogelijk te maken. Daarmee kunnen meer ingrijpende maatregelen, zoals tijdelijke afsluitingen van natuurgebieden, zoveel mogelijk worden voorkomen.

Wolf in Nationaal Park De Hoge Veluwe mag worden gedood

De rechter oordeelt dat de bezwaren van de dierenorganisaties tegen de door de provincie Gelderland afgegeven vergunning om één specifieke wolf te doden geen redelijke kans van slagen hebben. Volgens de voorzieningenrechter heeft de provincie voldoende aannemelijk gemaakt welke wolf op Nationaal Park De Hoge Veluwe voor problemen zorgt en dat het noodzakelijk is om deze wolf af te schieten vanwege de openbare veiligheid. Volgens de rechter zijn er ook geen minder verstrekkende alternatieven om toekomstige veiligheidsincidenten met deze wolf te voorkomen.

De zaak gaat over een door de provincie verleende omgevingsvergunning voor het doden van één specifieke wolf die zich op het Nationaal Park de Hoge Veluwe begeeft. De provincie verleende deze vergunning naar aanleiding van een bijtincident met een hardloopster op 13 april. Onderzoek wees volgens de provincie uit dat deze wolf bij meerdere incidenten betrokken zou zijn geweest.

Drie organisaties die opkomen voor de belangen van dieren hebben bij de provincie bezwaar gemaakt tegen de verleende vergunning. In deze zaak wilden de dierenorganisaties via een tijdelijke maatregel voorkomen dat de wolf wordt gedood

voordat de provincie op hun bezwaar heeft beslist. De rechter oordeelt dat de bezwaren van organisaties in de bezwaarprocedure bij de provincie geen redelijke kans van slagen hebben.

Volgens de rechter heeft de provincie voldoende aannemelijk gemaakt dat de betreffende wolf op basis van uiterlijke kenmerken te onderscheiden is van de andere roedelgenoten en dat er een noodzaak bestaat om tot afschot van specifiek deze wolf over te gaan vanwege de openbare veiligheid. Ook oordeelt de rechter dat er geen goede alternatieven zijn om toekomstige incidenten met deze wolf te voorkomen.

Wel merkt de rechter op dat het probleemgedrag van wolven vaak voortkomt uit menselijk handelen. Met meer preventieve maatregelen is probleemgedrag mogelijk te voorkomen. Maar dat helpt nu niet meer voor deze wolf omdat het probleemgedrag er eenmaal is. Voor de toekomst roepen de dierenorganisaties de provincie en de beheerder van Nationaal Park De Hoge Veluwe terecht op om meer maatregelen te nemen en strenger op te treden tegen het voeren en lokken van wolven.

De dierenorganisaties hebben ook terecht aangevoerd dat de staat van instandhouding van de wolf in Nederland niet gunstig is. De provincie moet beter gaan motiveren in de nog te nemen beslissing op bezwaar waarom deze wolf toch afgeschoten kan worden. De rechter verwacht dat dit lukt. Het gaat namelijk om één specifieke wolf. Het is op basis van een rapport voldoende aannemelijk dat het afschieten van deze ene wolf geen negatieve gevolgen heeft voor de toekomst van de wolvenpopulatie. De rechter wijst daarom de verzoeken van de dierenorganisaties tot het verbieden van het doden van de wolf af.

Meer informatie is te vinden [in de uitspraak van de rechtbank Gelderland.](#)

Incident op Landgoed Den Treek-Henschoten mogelijk veroorzaakt door een wolf

Leusden – Bij Landgoed Den Treek-Henschoten, vlakbij Leusden, heeft een vrouw mogelijk een beet opgelopen van een wolf. Rentmeester Wilbert Nijlant verklaarde dat de vrouw vanmiddag op een bospad liep toen het dier plotseling uit de bosjes verscheen en haar volgens de eerste berichten in haar been beet. Een toezichthouder van het landgoed bracht de vrouw, die verwondingen had en bloedde, naar de huisarts.

Huisarts Nijlant was geschokt door het incident: “Ik had vanochtend nog mijn zorgen gedeeld met de provincie Utrecht over soortgelijke voorvallen die gisteren en vandaag plaatsvonden.”

Opvallend wolfgedrag

De rentmeester verwees naar meldingen van andere recreanten op Den Treek die vreemd gedrag van een wolf hadden waargenomen. Zo zou een wolf gisteren opdringerig zijn geweest bij een wandelaar met een hond. Ook vanmorgen meldde een andere hondeneigenaar soortgelijke ervaringen. Een vader met twee kinderen zou de wolf zelfs hebben gezien en om hulp hebben gevraagd. Een toezichthouder begeleidde het gezin van het landgoed.

Reactie van de provincie en gemeente

De provincie Utrecht, in samenwerking met de gemeente Leusden, heeft bevestigd dat zij het incident onderzoekt, waarbij mogelijk een wolf betrokken is. DNA-monsters zijn afgenomen om

te verifiëren of het inderdaad om een wolf ging. De provincie meldde dat het incident plaatsvond rond 13.00 uur en betuigde haar medeleven met de betrokkenen. “Als het inderdaad om een bijtincident door een wolf gaat, begrijpen we de angst van de betrokkenen en wensen we hen veel sterkte”, aldus de verklaring. “We blijven benadrukken dat wolven wilde dieren zijn, en hun gedrag is moeilijk te voorspellen.”

Provincie Utrecht treft voorbereidingen voor afschotvergunning

Na het incident op 19 mei heeft de provincie Utrecht maatregelen genomen om snel te reageren. DNA-monsters zijn afgenomen van de verwondingen van de vrouw en haar kleding om te bepalen of een wolf de oorzaak was van de verwondingen. De resultaten worden begin volgende week verwacht. Daarnaast heeft de provincie de Zoogdiervereniging gevraagd om onderzoek te doen naar het incident. Getuigenverklaringen en bevindingen van de RUD worden in dit onderzoek meegenomen.

Als uit het DNA-onderzoek blijkt dat de verwondingen inderdaad door een wolf zijn veroorzaakt, en de wolf geïdentificeerd kan worden, zal de provincie voorbereidingen treffen voor een afschotvergunning.

Geldende maatregelen blijven van kracht

De Zoogdiervereniging zal haar bevindingen snel delen. Tot die tijd blijven de geldende maatregelen in de bosgebieden van de Utrechtse Heuvelrug van kracht. Landgoed Den Treek-Henschoten heeft opgeroepen voorlopig uit het gebied weg te blijven. Op de website van de provincie Utrecht kunnen mensen meer lezen over wat te doen als zij in contact komen met een wolf.

Ecoloog Erwin van Maanen, die de wolven op Landgoed Den Treek bestudeert, kan voorlopig weinig zeggen over het incident. Hij onderzoekt de zaak verder, maar wil niet speculeren over wat er precies is gebeurd.

Wolvenroedel in de regio

Sinds vorig jaar is er een wolvenroedel actief op de Utrechtse Heuvelrug, waarvan de vaderwolf al langer bekend is. Deze wolf vertoont bijzondere belangstelling voor honden en komt hierdoor geregeld dicht bij mensen. Sinds half maart geldt er een aanlijnplicht voor honden in de bossen rondom het wolvenleefgebied, omdat de aanwezigheid van honden mogelijk de kans op confrontaties met wolven vergroot. De Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) meldde twee weken geleden dat de regels goed worden nageleefd.